

Маріупольський
державний
університет

**ІННОВАЦІЇ
В ДОШКІЛЬНІЙ ОСВІТІ:
ТЕОРІЯ, ПЕРСПЕКТИВИ, ШЛЯХИ ЗАГРОВАДЖЕННЯ У
ПРАКТИКУ**

**Збірник матеріалів
III Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Київ - 2024

Інновації в дошкільній освіті: теорія, перспективи, шляхи запровадження у практику: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 березня 2024 року / за заг. ред. Ю.О.Демидова. Маріуполь: МДУ, 2024. 207 с.

Редакційна колегія:

- Голова** – Микола ТРОФИМЕНКО, ректор МДУ, кандидат політичних наук, професор;
- Заступник голови** – Олена БУЛАТОВА, перший проректор МДУ, доктор економічних наук, професор;
- Члени оргкомітету:**
- Юлія ДЕМИДОВА, завідувач кафедри дошкільної освіти, кандидат педагогічних наук, доцент;
  - Катерина КРУТІЙ, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;
  - Ольга ФУНТИКОВА, доктор педагогічних наук, професор кафедри дошкільної освіти;
  - Світлана МАКАРЕНКО, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти;
  - Оксана ПОПОВСЬКА, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри дошкільної освіти;
  - Вікторія ЯЙЛЕНКО, старший викладач кафедри дошкільної освіти;
  - Ірина ДЕСНОВА, в. о. завідувача кафедри практичної психології, кандидат педагогічних наук, доцент;
  - Оксана ГОЛЮК, завідувач кафедри педагогіки та освіти, кандидат педагогічних наук, доцент.

Рекомендовано до друку Вченою радою психолого-педагогічного факультету
Маріупольського державного університету
(протокол № 10 від 28 березня 2024 року)

Статті публікуються в авторській редакції

© Колектив авторів, 2024

© Кафедра дошкільної освіти МДУ, 2024

РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЯ І ПРАКТИКА РЕАЛІЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ПАРАДИГМ І КОНЦЕПЦІЙ, ДЕРЖАВНОГО СТАНДАРТУ, ПРОГРАМ РОЗВИТКУ ДІТЕЙ РАНЬОГО ТА ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Бережний О.Є.,

здобувач 1 курсу першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
денна форма навчання,

освітня програма «Дошкільна освіта»

Маріупольський державний університет, м. Київ,

Науковий керівник

Крутій К. Л.,

д. пед. наук, професорка,

професорка кафедри дошкільної освіти

Маріупольський державний університет, м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Цифрова компетентність старших дошкільників охоплює набір навичок та знань, необхідних для ефективного використання цифрових технологій у повсякденному житті та навчанні. Вона також охоплює здатність користуватися комп'ютерами та мобільними пристроями, володіння базовими навичками роботи з програмним забезпеченням, уміння шукати, оцінювати та аналізувати інформацію в мережі Інтернет, а також критичне мислення та цифрову безпеку.

Відповідно до Державного стандарту дошкільної освіти [1], одним із результатів освітньої роботи є цифрова компетентність та цифрова грамотність дитини дошкільного віку.

Цифрову компетентність дошкільника дослідники (К. Крутій та ін. [7; 8]) трактують як системну та динамічну якість особистості, що інтегрує володіння знаннями теоретичного та технологічного характеру про і методи інформатики та цифрових технологій.

Основними складовими цифрової компетентності у дітей старшого дошкільного віку є: знання про основні функції та можливості комп'ютерів та мобільних пристроїв; навички використання програмного забезпечення, в тому числі ігрового, освітнього та творчого; уміння шукати та добирати інформацію у Інтернеті; здатність аналізувати та критично оцінювати знайдену інформацію.

Цифрова компетентність є важливим елементом освіти в сучасному інформаційному суспільстві. Інтеграція цифрових технологій у дошкільну освіту дозволяє підготувати дітей до життя в цифровій епоху, розвиваючи їхні потенційні можливості та сприяючи формуванню ключових компетентностей.

Використання цифрових технологій може мати як позитивний, так і негативний вплив на психофізіологічний розвиток дітей старшого дошкільного віку. З одного боку, вони можуть сприяти розвитку дрібної моторики, когнітивних навичок та творчого мислення через виконання інтерактивних завдань та ігор. З іншого боку, надмірне використання девайсів може призвести до проблем зі зором, сидячого способу життя, а також впливати на концентрацію та увагу.

Дослідження показують, що активне використання цифрових технологій у дошкільному віці може покращувати розвиток мовлення, аналітичних здібностей та соціальної взаємодії дітей. Однак важливо забезпечити баланс між цифровими та іншими видами активностей для збереження здорового розвитку.

Сім'я та заклад дошкільної освіти відіграють ключову роль у формуванні цифрової компетентності у дітей старшого дошкільного віку. Батьки можуть створити середовище для розвитку цифрових навичок, надаючи доступ до відповідних пристроїв та контенту, а також виступаючи в якості позитивного прикладу використання технологій. Заклади дошкільної освіти також можуть забезпечити оптимальні умови для формування цифрової компетентності. Це включає в себе наявність спеціалізованих інтерактивних матеріалів та програм, а також навчання вчителів сучасним методам використання цифрових технологій у освітньому процесі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Базовий компонент дошкільної освіти (нова редакція). Київ: «Видавництво Світич». 2021. С. 15-18.
2. Ємчик О. Г. Поняття та компоненти комп'ютерної грамотності дітей дошкільного віку. Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2020. Вип. 70. Т. 1. С. 78–82. DOI: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2020.70-1.14>
3. Закон України «Про дошкільну освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2628-14#> Text (дата звернення: 12.03.2024)
4. Забродіна Н. А. Особливості розвитку розумових процесів у дітей старшого дошкільного віку. Культура та освіта. 2014. № 11. С. 112.
5. Кабусь Н. Д. Впровадження ІКТ в навчально-виховний процес дошкільних навчальних закладів. Дошкільне виховання. 2016. С. 120–129.
6. Ночвінова О. Комп'ютер для дошкільників: забаганка чи потреба часу? Вихователь-методист дошкільного закладу. 2017. № 12. С.15-17.
7. Holiuk O., Kruty K., Desnova I., Blashkova O. & Korylchuk N. Problems and Prospects of Formation of Digital Competence of Future Scientific and Pedagogical Workers of Higher Education Institutions Through Gamification: Opportunities Kahoot, Quizlet in the European Union / Journal of Curriculum and Teaching, 2022. Vol. 11, No. 4. P. 108-119. <https://doi.org/10.17770/sie2022vol1.6827>
8. Kruty K., Holiuk O., Desnova I., Shykyrynska O. Formation of Digital Competence of Students of Pedagogical Institutions of Higher Education in Ukraine in the Post-COVID Space. University and institutional scientific research: Collective monograph. 2022. 245-261. <https://phaidra.univie.ac.at/view/o:1621278>